

R A P O R T

privind starea mediului în județul Timiș

iunie

2019

Nr. 7740/18.07.2019

R A P O R T

privind starea mediului în județul Timiș

iunie

2019

DIRECTOR EXECUTIV
Mihai CEBELIA

Șef Serviciu
Monitorizare și Laboratoare
Doina MARIN

CUPRINS

	<u>Pag.</u>
INTRODUCERE	4
I. STAREA DE CALITATE A AERULUI	5
<u>I.1. Indicatorii rețelei automate de monitorizare a calității aerului</u>	5
<u>I.2. Concentrații poluanți</u>	9
I.2.1. Concentrații de dioxid de sulf (SO ₂)	9
I.2.2. Concentrații de dioxid de azot (NO ₂)	9
I.2.3. Concentrații de monoxid de carbon (CO)	9
I.2.4. Concentrații de ozon (O ₃)	9
I.2.5. Concentrații de particule în suspensie (PM ₁₀)	9
I.2.6. Concentrații de pulberi sedimentabile	10
<u>I.3. Evoluția calității aerului – valori medii orare/zilnice</u>	10
<u>I.4. Evoluția calității aerului – indici de calitatea aerului</u>	14
II. STAREA DE CALITATE A PRECIPITAȚIILOR	18
III. DETERMINĂRI ALE NIVELULUI DE ZGOMOT	18
IV. DETERMINĂRI ALE RADIOACTIVITĂȚII	18
V. STAREA DE CALITATE A APELOR	19
VI. GESTIONAREA DEȘEURILOR ȘI A SUBSTANȚELOR CHIMICE PERICULOASE	20
VII. PROTECȚIA NATURII, PROTECȚIA SOLULUI ȘI SUBSOLULUI	21
<u>VII.1. Starea ariilor naturale protejate în județul Timiș</u>	21

INTRODUCERE

Județul Timiș este situat în vestul țării, punctele extreme ale județului fiind cuprinse între coordonatele 20°16' (Beba Veche) și 22°33' (Poieni) longitudine estică, 45°11' (Latunas) și 46° 11' (Cenad) latitudine nordică.

Cu o suprafață de 8697 km², Timișul deține 3,6% din teritoriul României, ocupând ca întindere locul I pe țară.

Relieful se caracterizează prin predominarea câmpiilor, care acoperă partea vestică și centrală a județului, pătrunzând sub forma unor golfuri în zona dealurilor, pe văile Timișului și Begheiului. În estul județului se desfășoară dealurile premontane ale Pogănișului și partea sudică a podișului Lipovei. Înălțimile maxime corespund culmilor nord-vestice ale masivului Poiana Ruscăi, culminând cu vârful Padeșul (1380 m).

Clima este temperată de tranziție, cu influențe submediteraneene. Temperatura medie anuală este de 10,7°C (1900 - 1990), înregistrându-se maxima de 41°C în data de 16.08.1952 și minima de -35,3°C în 29.01.1963. Temperatura medie în 20 a fost de 12,3°C, minima fiind de -16,5°C (04.01.2002) și maxima de 36,8°C (24.06.2002).

Cantitatea de precipitații căzută în 2003 a fost de 577 mm (771,1 mm în 1999), la o medie multianuală de 609,4 mm (1901-1990). Maxima lunară s-a înregistrat în luna august, de 113,2 mm, iar minima în luna august, de 4,2 mm.

Vântul bate în câmpie dominant din nord.

Teritoriul este străbătut de la Est la Sud-Vest de râurile Bega și Timiș. În nord își urmează cursul de la Est spre Vest râurile Mureș și Aranca.

Din totalul de 869.665 ha, la nivelul anului 2004, un total de 701.640 ha (80,6%) este deținut de terenurile agricole după cum urmează: 532.869 ha – arabil, 125.720 ha - pășuni, 29.499 ha fânețe, 4310 ha – vii, 9.242 ha – livezi și pepiniere pomicole, iar 109.058 (12,5%) de terenuri cu vegetație forestieră. Suprafața totală a sectorului privat este de 749.149 ha în 2004, față de 393.525 ha în anul 1997.

În anul 2004 s-au înregistrat producții de: 2.739 mii m² de țesături din bumbac și tip bumbac, 369 mii buc. tricotaje din fire de mătase și tip mătase, 11.324 mii perechi încălțăminte și 626 hl bere.

La 18 august 2002 (recensământ 2002), populația județului Timiș a fost de 677.926 locuitori, din care în mediu urban – 407.754, iar în mediul rural – 270.172, densitatea fiind de 78 locuitori/km².

La 1 august 2005, populația județului Timiș a fost de 659.333 locuitori, din care în mediu urban – 415.851, iar în mediul rural – 243.482, densitatea fiind de 75,8 locuitori/km².

Din punct de vedere al organizării administrative a teritoriului, județul Timiș are 2 municipii, Timișoara și Lugoj, 8 orașe: Sânnicolau Mare, Jimbolia, Buziaș, Făget, Deta, Recaș, Gătaia, Ciacova și 87 de comune.

I. STAREA DE CALITATE A AERULUI**I.1. Indicatorii rețelei automate de monitorizare a calității aerului**

Determinarea nivelului de poluare a aerului cu noxe în luna **iunie 2019**, s-a realizat cu ajutorul rețelei automate de monitorizare a calității aerului pentru aglomerarea Timișoara. Prezentăm în **tabelul nr I.1.** situația stațiilor în luna **iunie 2019**:

Tabelul nr. I.1. – Situația poluanților pe stațiile automate de monitorizare a calității aerului

Localitate	Cod stație	Tip stație	Poluant	Tip determinare	Observații Captura de date
Timișoara	TM-1 Calea Sagului	trafic	NO ₂	automat	90,83 %
			SO ₂	automat	90,97 %
			CO	automat	90,97 %
			PM ₁₀	automat	93,33 %
			COV	automat	Benzen 15,83 % Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen
			Pb	manual	93,33 %
			Ni	manual	93,33 %
			Cd	manual	93,33 %
			As	manual	93,33 %
	TM-2 B-ul. C. D. Loga	fond urban	NO ₂	automat	-
			SO ₂	automat	-
			CO	automat	-
			PM ₁₀	automat	93,33 %
			Ozon	automat	36,11%
			COV	automat	Benzen - Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen
			Pb	manual	96,67 %
			Ni	manual	96,67 %
			Cd	manual	96,67 %
			As	manual	96,67 %
			Parametri meteo	automat	84,60 %
TM-4 Str. I. Bulbuca	industrial	NO ₂	automat	94,44 %	
		SO ₂	automat	93,33 %	
		CO	automat	94,31 %	
		PM ₁₀	automat	-	

			Ozon	automat	94,17 %
			COV	automat	Benzen 96,81 % Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen
			Parametri meteo	automat	96,00%
	TM-5 Calea Aradului	trafic	NO ₂	automat	94,44 %
			SO ₂	automat	-
			CO	automat	-
			PM ₁₀	automat	83,33 %
			COV	automat	Benzen - Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen
			Pb	manual	93,33 %
			Ni	manual	93,33 %
			Cd	manual	93,33 %
	As	manual	93,33 %		
	Carani	TM-3	fond suburban	NO ₂	automat
SO ₂				automat	94,31 %
CO				automat	95,28 %
PM ₁₀				automat	100,0 %
Ozon				automat	95,42 %
COV				automat	Benzen - Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen
Pb				manual	93,33 %
Ni				manual	93,33 %
Cd				manual	93,33 %
As				manual	93,33 %
Parametri meteo	automat	84,70 %			
Moravița	TM-6	fond suburban	NO ₂	automat	95,42 %
			SO ₂	automat	92,36 %

			CO	automat	89,86 %
			PM10	automat	80,00 %
			COV	automat	Benzen 99,17 % Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen
			Pb	manual	70,00 %
			Ni	manual	70,00 %
			Cd	manual	70,00 %
			As	manual	70,00 %
			Parametri meteo	automat	97,10 %
			Lugoj	TM -7	industrial
SO2	automat	95,97 %			
PM10	automat	-			
COV	automat	Benzen - Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen			
Parametri meteo	automat	82,10 %			

Centralizarea datelor furnizate de stațiile de monitorizare a calității aerului este prezentată în tabelul nr. I.2.

Tabelul nr. I.2. – Valori minime, medii, maxime; număr depășiri valori țintă și valori limită

Județ	Stația	Tip stație	Poluant unitate măsură	Valoare minimă lunară	Valoare medie lunară	Valoare maximă lunară	Nr. depășiri valoare țintă	Nr. depășiri valoare limită
TIMIȘ	TM-1	trafic	SO ₂ (μg/m ³),1h	5,35	7,90	18,59	-	0
			SO ₂ (μg/m ³), 24h	6,33	7,92	11,37	-	0
			NO ₂ (μg/m ³),1h	5,97	40,12	129,06	-	0
			CO(mg/m ³),8h	0,01	0,07	0,16	-	0
			Benzen(μg/m ³)	0,78	1,27	8,49	-	0
			PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h	10,65	17,24	29,87	-	0
			PM ₁₀ gravimetric (μg/m ³),24h	11,45	23,65	34,79	-	0
			Pb, μg/m ³				-	0
			Ni, ng/m ³				0	0
			Cd, ng/m ³				0	0
	As, ng/m ³				0	0		
	TM-2	fond urban	SO ₂ (μg/m ³),1h	-	-	-	-	0
			SO ₂ (μg/m ³), 24h	-	-	-	-	0
			NO ₂ (μg/m ³),1h	-	-	-	-	0
CO(mg/m ³),8h			-	-	-	-	0	

			O ₃ (μg/m ³),1h	7,69	60,41	114,02	0	0
			O ₃ (μg/m ³),8h	17,33	61,29	107,04	-	0
			Benzen(μg/m ³)	-	-	-	-	0
			PM _{2,5} gravimetric (μg/m ³)24h	5,38	11,75	18,69	-	0
			PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h	2,54	11,16	35,33	-	0
			PM ₁₀ gravimetric (μg/m ³)24h	6,00	15,48	29,79	-	0
			Pb, μg/m ³				-	0
			Ni, ng/m ³				0	0
			Cd, ng/m ³				0	0
			As, ng/m ³				0	0
TM-3	fond suburban		SO ₂ (μg/m ³),1h	3,46	7,94	29,51	-	0
			SO ₂ (μg/m ³), 24h	4,91	7,94	12,96	-	0
			NO ₂ (μg/m ³),1h	6,30	17,71	83,36	-	0
			CO(mg/m ³),8h	0,03	0,06	0,13	-	0
			O ₃ (μg/m ³),1h	12,28	55,57	107,72	0	0
			O ₃ (μg/m ³),8h	19,24	55,52	103,19	-	0
			Benzen(μg/m ³)	-	-	-	-	0
			PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h	8,88	13,53	20,03	-	0
			PM ₁₀ gravimetric (μg/m ³)24h	6,63	16,17	27,62	-	0
			Pb, μg/m ³				-	0
			Ni, ng/m ³				0	0
			Cd, ng/m ³				0	0
			As, ng/m ³				0	0
		TM-4	industrial		SO ₂ (μg/m ³),1h	3,44	7,79	24,35
	SO ₂ (μg/m ³), 24h			5,93	7,95	13,09	-	0
	NO ₂ (μg/m ³),1h			6,18	19,49	81,38	-	0
	CO(mg/m ³),8h			0,01	0,09	0,51	-	0
	O ₃ (μg/m ³),1h			4,80	49,13	119,45	0	0
	O ₃ (μg/m ³),8h			10,18	1,01	4,83	-	0
	Benzen(μg/m ³)			-	-	-	-	0
	PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h			-	-	-	-	-
TM-5	trafic		SO ₂ (μg/m ³),1h	-	-	-	-	0
			SO ₂ (μg/m ³), 24h	-	-	-	-	0
			NO ₂ (μg/m ³),1h	6,17	38,65	118,49	-	0
			CO(mg/m ³),8h	-	-	-	-	0
			Benzen(μg/m ³)	-	-	-	-	0
			PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h	9,24	25,55	41,81	-	0
			PM ₁₀ gravimetric (μg/m ³), 24 h	16,81	28,84	45,97	-	0
			Pb, μg/m ³				-	0
			Ni, ng/m ³				0	0
			Cd, ng/m ³				0	0
			As, ng/m ³				0	0
TM-6	fond suburban		SO ₂ (μg/m ³),1h	1,55	7,06	34,74	-	0
			SO ₂ (μg/m ³), 24h	4,40	7,08	11,33	-	0
			NO ₂ (μg/m ³),1h	4,44	9,65	45,10	-	0
			CO(mg/m ³),8h	0,01	0,16	0,30	-	0
			Benzen(μg/m ³)	0,41	0,79	3,62	-	0
			PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h	2,62	10,33	24,12	-	0

			PM ₁₀ gravimetric (μg/m ³), 24h	6,27	18,87	30,79	-	0
			Pb, μg/m ³				-	0
			Ni, ng/m ³				0	0
			Cd, ng/m ³				0	0
			As, ng/m ³				0	0
	TM-7	industrial	SO ₂ (μg/m ³),1h	7,26	8,98	23,29	-	0
			SO ₂ (μg/m ³), 24h	7,86	8,98	13,36	-	0
			NO ₂ (μg/m ³),1h	4,66	8,28	26,93	-	0
			Benzen(μg/m ³)	-	-	-	-	-
			PM ₁₀ automat (μg/m ³),24h	-	-	-	-	-

I.2. Concentrații poluanți

I.2.1. Concentrații de dioxid de sulf (SO₂)

Pe parcursul lunii **iunie 2019**, nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită orare în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Valoarea maximă de **34,74 μg/m³**, s-a înregistrat în data de **04 iunie 2019 ora 16⁰⁰**, la stația **TM-6**. Valoarea maximă reprezintă **9,93 %** din VL.

I.2.2. Concentrații de dioxid de azot (NO₂)

Pe parcursul lunii **iunie 2019** nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită orare în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Valoarea maximă de **129,06 μg/m³** s-a înregistrat în data de **28 iunie 2019 ora 22⁰⁰**, la stația **TM-1**. Valoarea maximă reprezintă **64,53 %** din VL.

I.2.3. Concentrații de monoxid de carbon (CO)

Pe parcursul lunii **iunie 2019** nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită zilnice (medii pe 8 ore) în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Valoarea maximă a mediilor pe 8 ore este de **0,51 mg/m³** și s-a înregistrat în data de **13 iunie 2019, în intervalul orar 17⁰⁰ - 24⁰⁰**, la stația **TM-4**. Valoarea maximă reprezintă **5,10%** din VL.

I.2.4. Concentrații de ozon (O₃)

Pe parcursul lunii **iunie 2019** nu s-au înregistrat depășiri ale pragului de informare / valorii țintă în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Valoarea maximă a mediilor pe 8 ore este de **114,80 μg/m³** și s-a înregistrat în data de **30 iunie 2019, în intervalul orar 13⁰⁰ - 20⁰⁰**, la stația **TM-4**. Valoarea maximă reprezintă **95,67 %** din VT.

I.2.5. Concentrații de particule în suspensie (PM₁₀)

Pe parcursul lunii **iunie 2019** nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită zilnice pentru **PM₁₀ gravimetric** în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător. Valoarea maximă zilnică de **45,97 μg/m³** s-a înregistrat în data de **27 iunie 2019 la stația TM-5**, reprezentând **91,94 %** din VL.

I.2.6. Concentrații de pulberi sedimentabile

Pe parcursul lunii **iunie 2019** s-au prelevat **6 probe** de pulberi sedimentabile în municipiul Timișoara; s-au înregistrat **2 depășiri** ale concentrației maxime admisibile (CMA), în conformitate cu prevederile STAS 12574-87, **valoarea maximă de 31,40 g/m²/lună** înregistrându-se în **Calea Aradului**.

I.3. Evoluția calității aerului – valori medii orare/zilnice

În figurile următoare este prezentată evoluția calității aerului pentru luna **iunie 2019**.

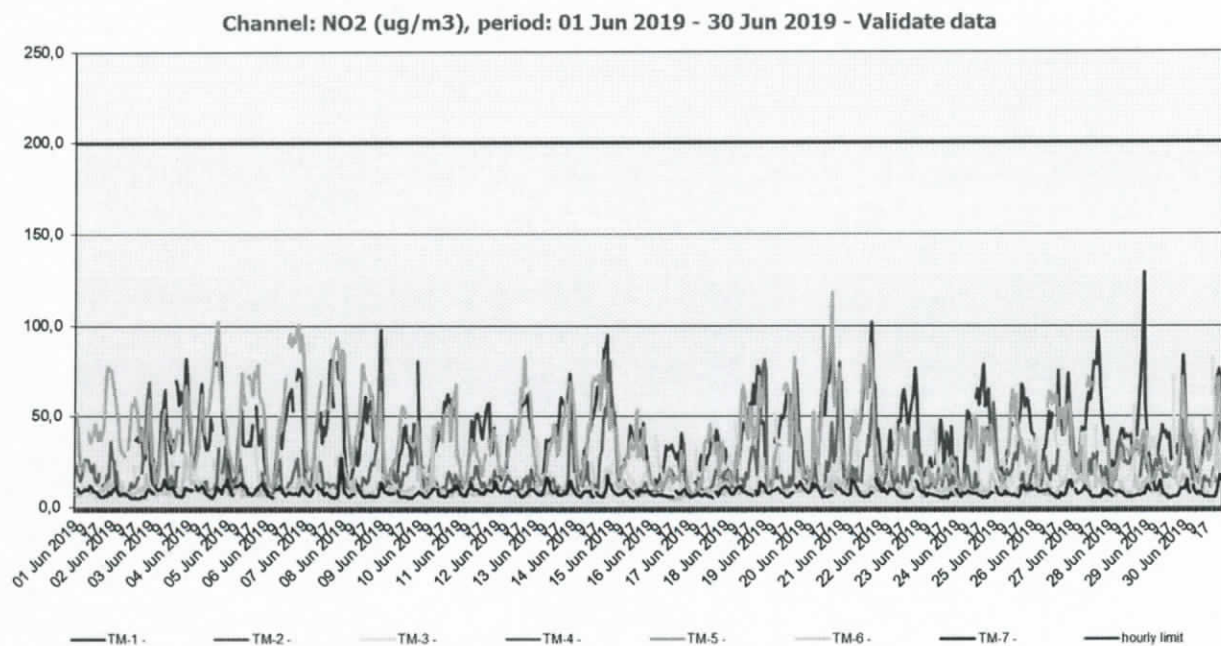

Figura nr. I.3.1. – NO₂ valori medii orare

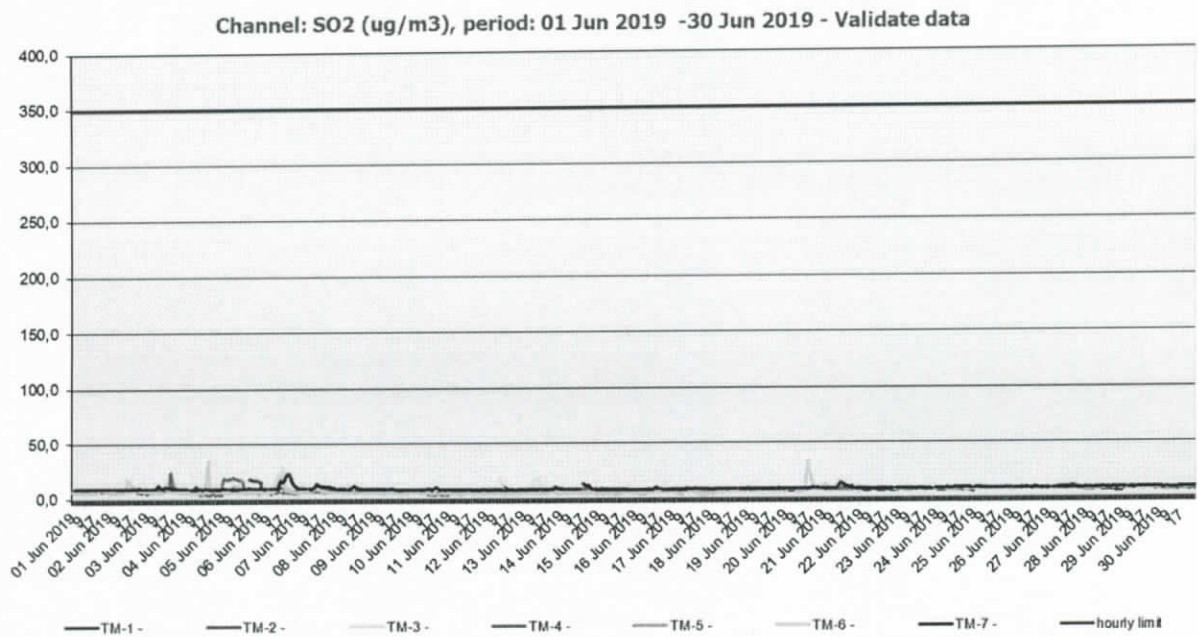

Figura nr. I.3.2. – SO₂ - valori medii orare

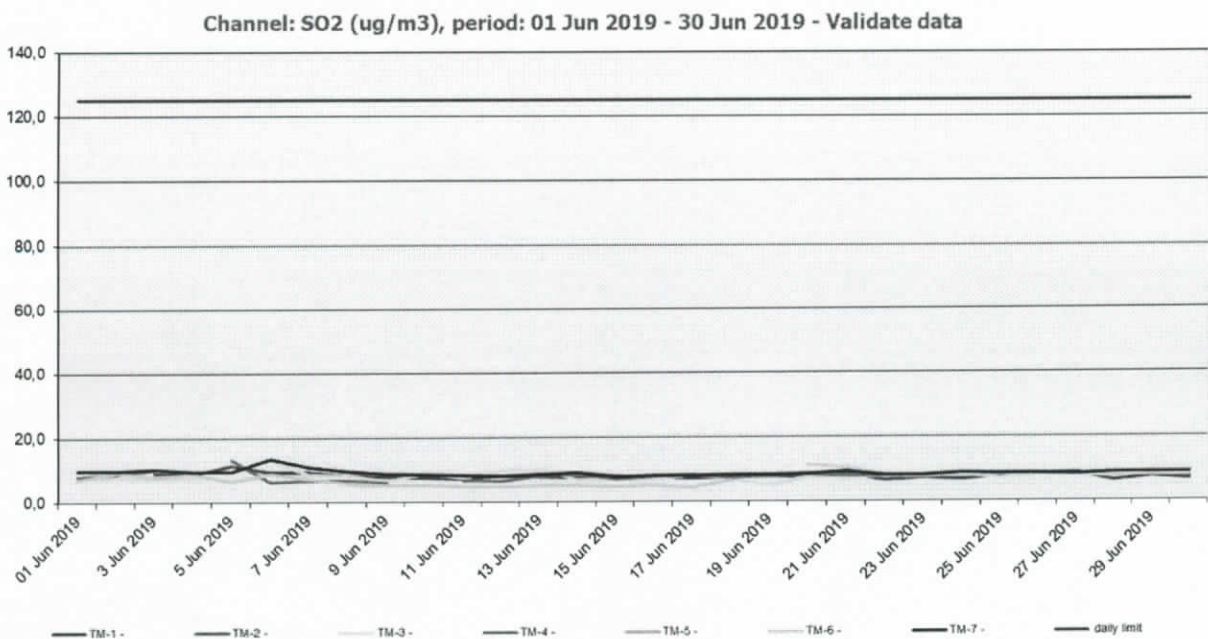

Figura nr. I.3.3. – SO₂ - valori medii zilnice

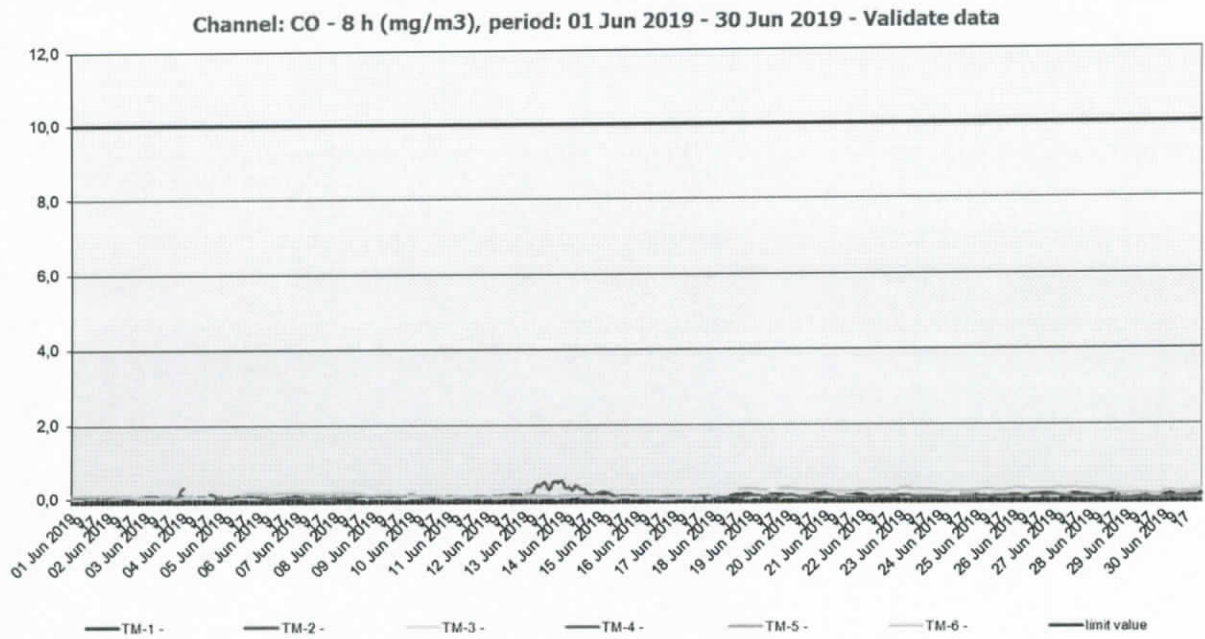

Figura nr. I.3.4. – CO - valori medii continue de 8 ore

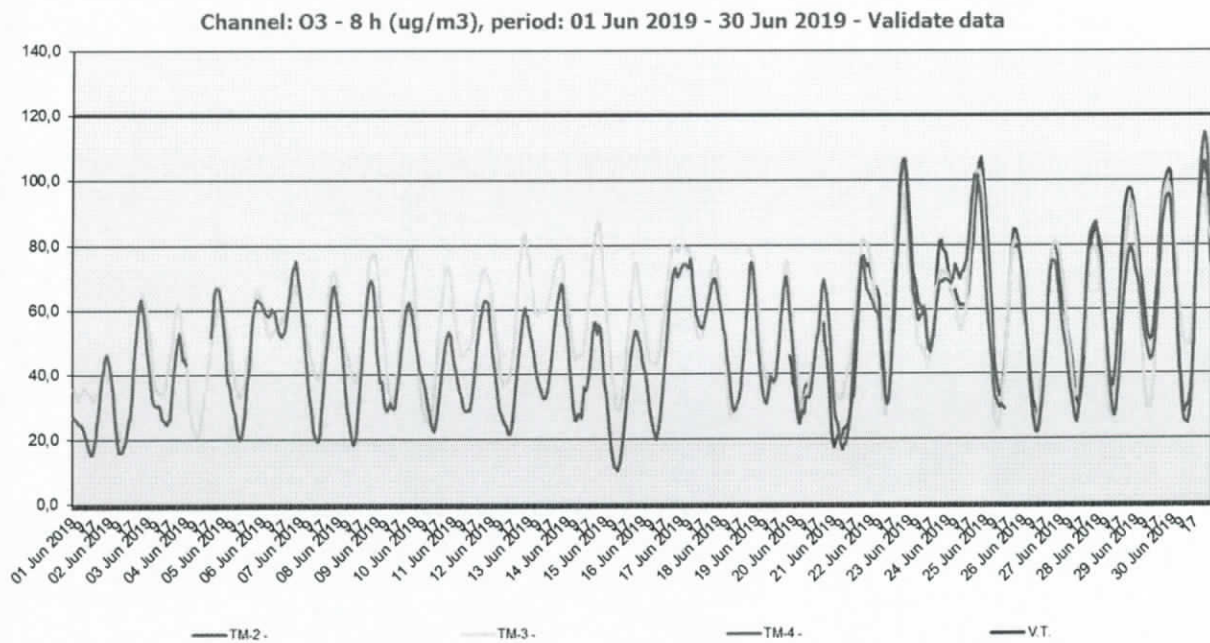

Figura nr. I.3.5. – Ozon - valori medii continue de 8 ore

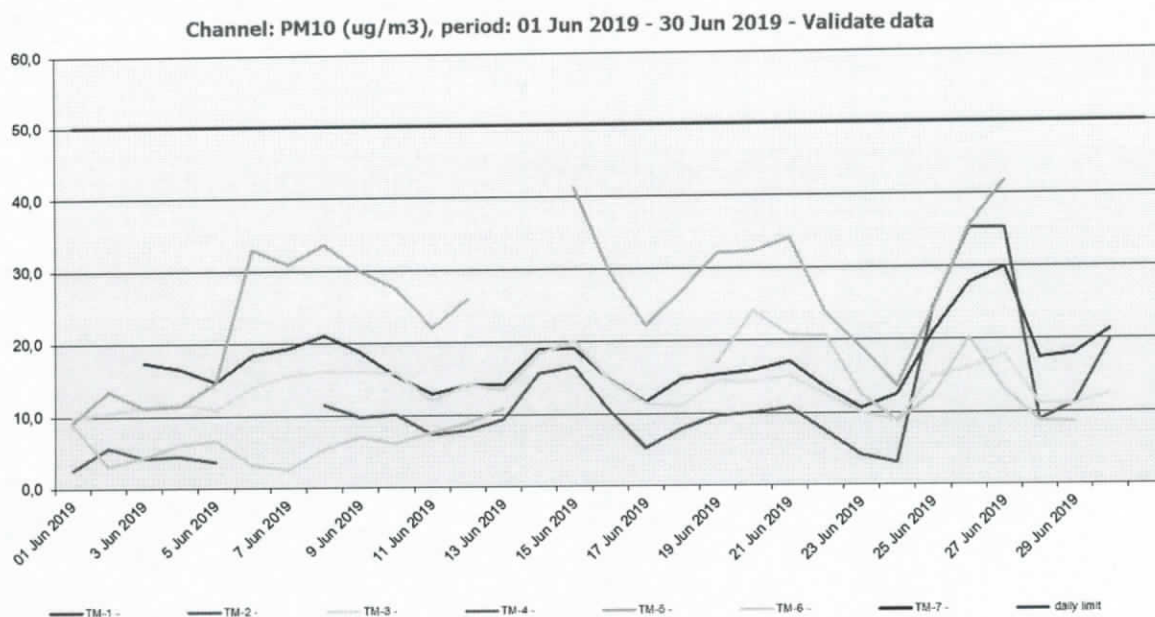

Figura nr. I.3.6. – PM₁₀ - valori medii de 24 de ore

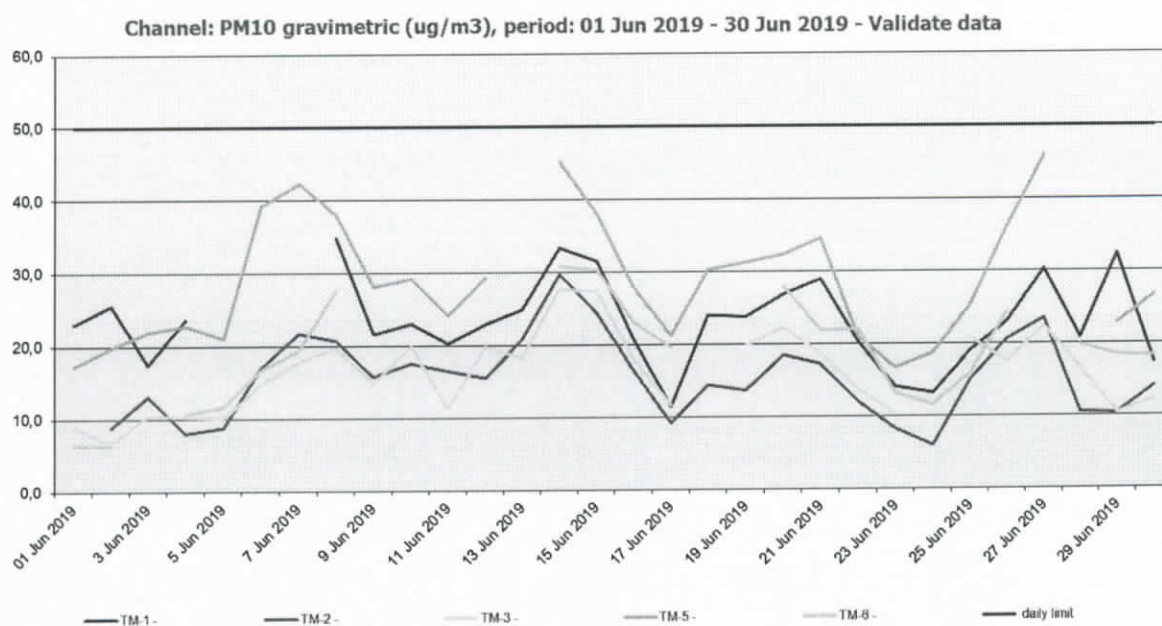
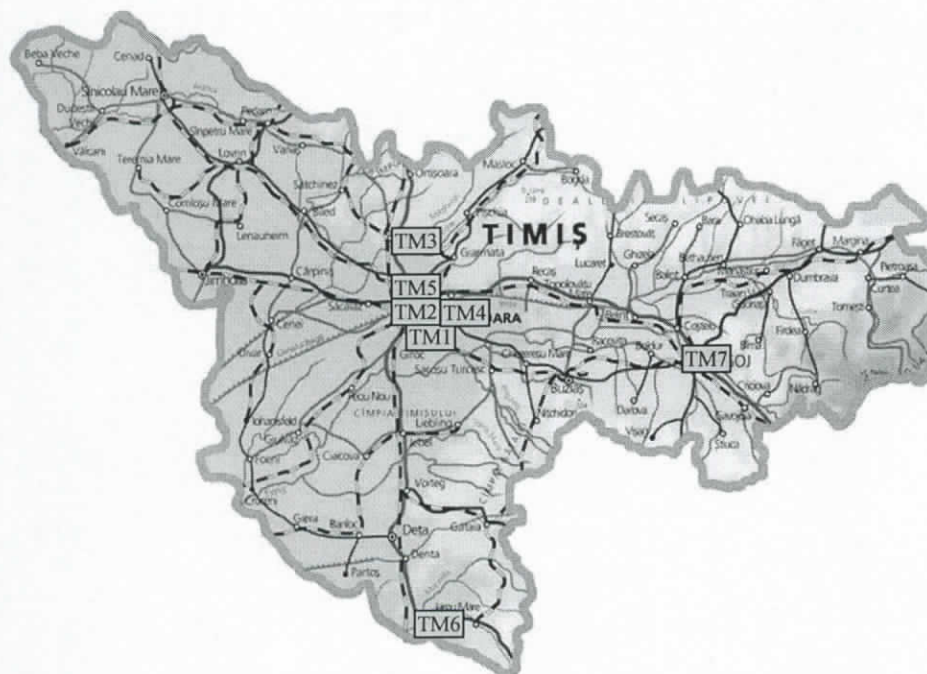

Figura nr. I.3.7. – PM₁₀ gravimetric- valori medii de 24 de ore

I.4. Evoluția calității aerului – indici de calitate a aerului

Prezentăm mai jos evoluția indicelui general de calitate a aerului din rețeaua locală de monitorizare a calității aerului.

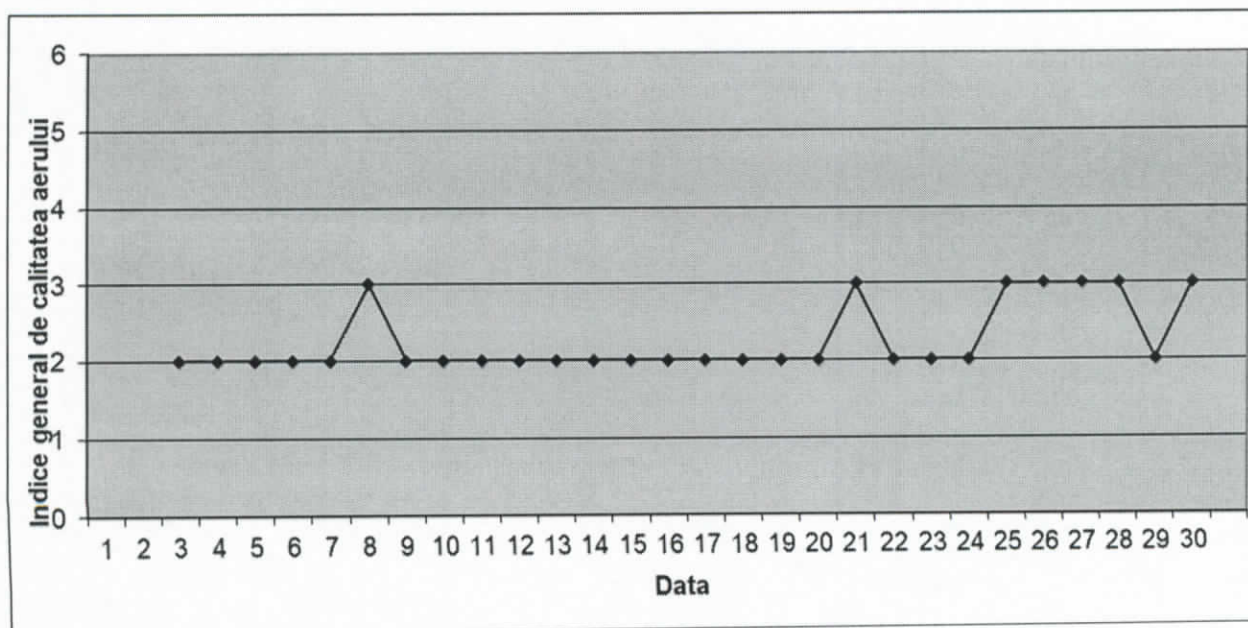

Legendă:

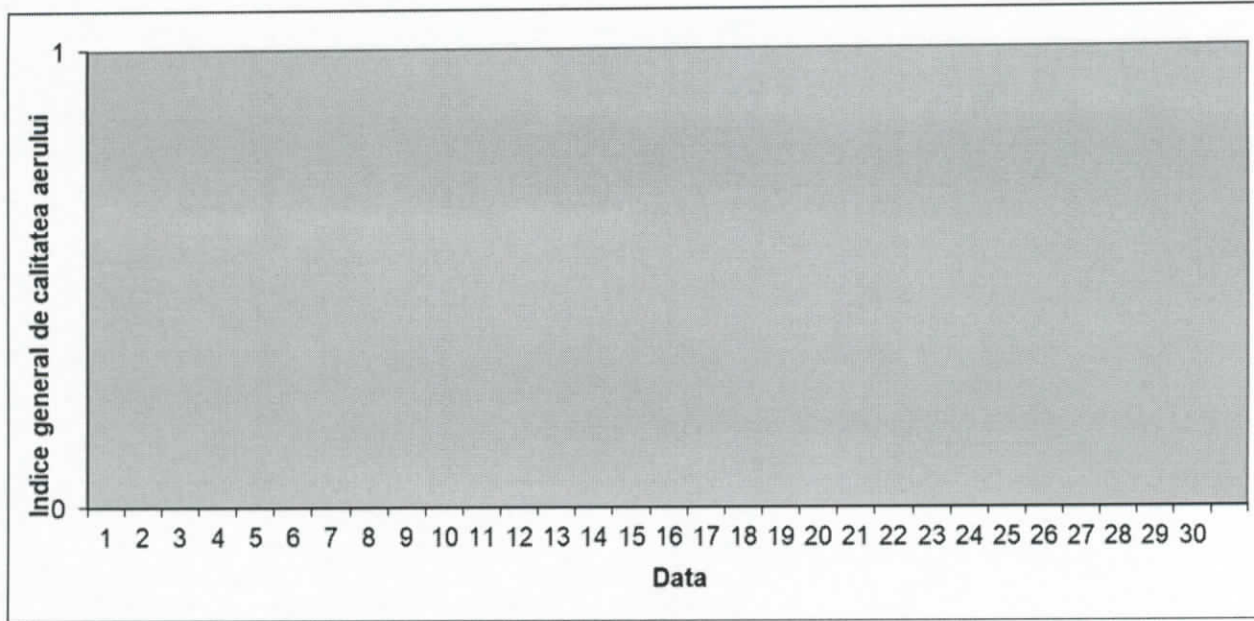
- TM-1 Calea Șagului, Timișoara
- TM-2 B-ul. C. D. Loga, Timișoara
- TM-3 Carani, Com. Sâandrei
- TM-4 Str. I. Bulbuca, Timișoara
- TM-5 Calea Aradului, Timișoara
- TM-6 Moravița
- TM-7 Lugoj

Figura nr. I.4.1. - Amplasarea stațiilor de monitorizare în județ

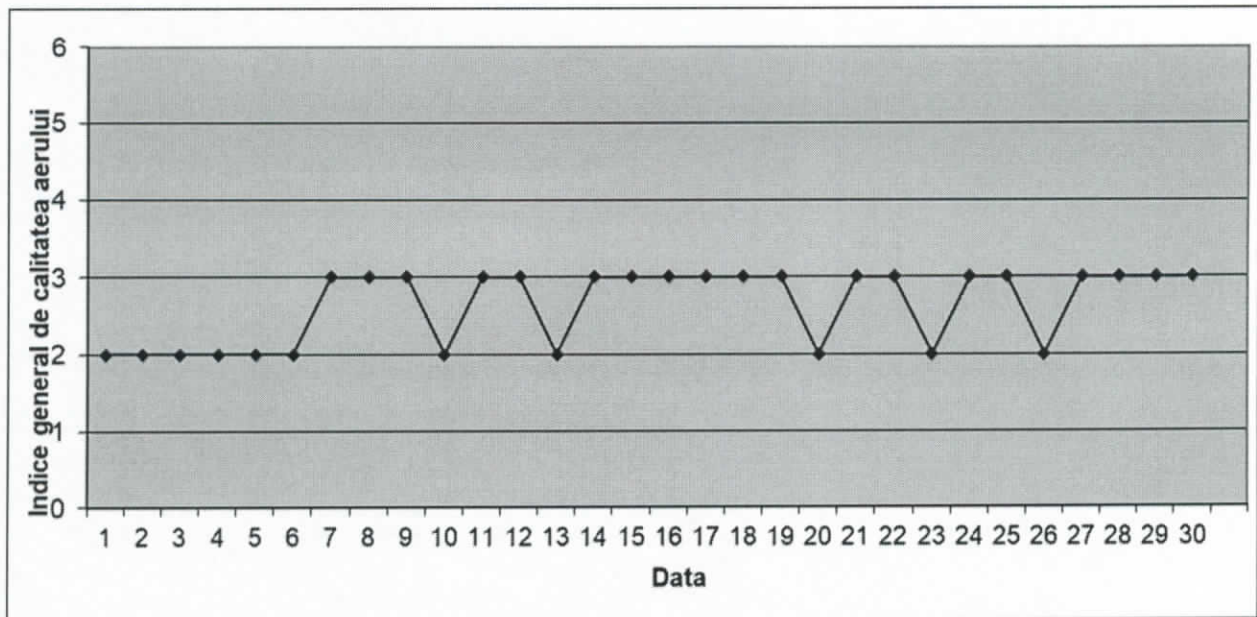
Stația TM-1 adresa: Calea Șagului, Timișoara

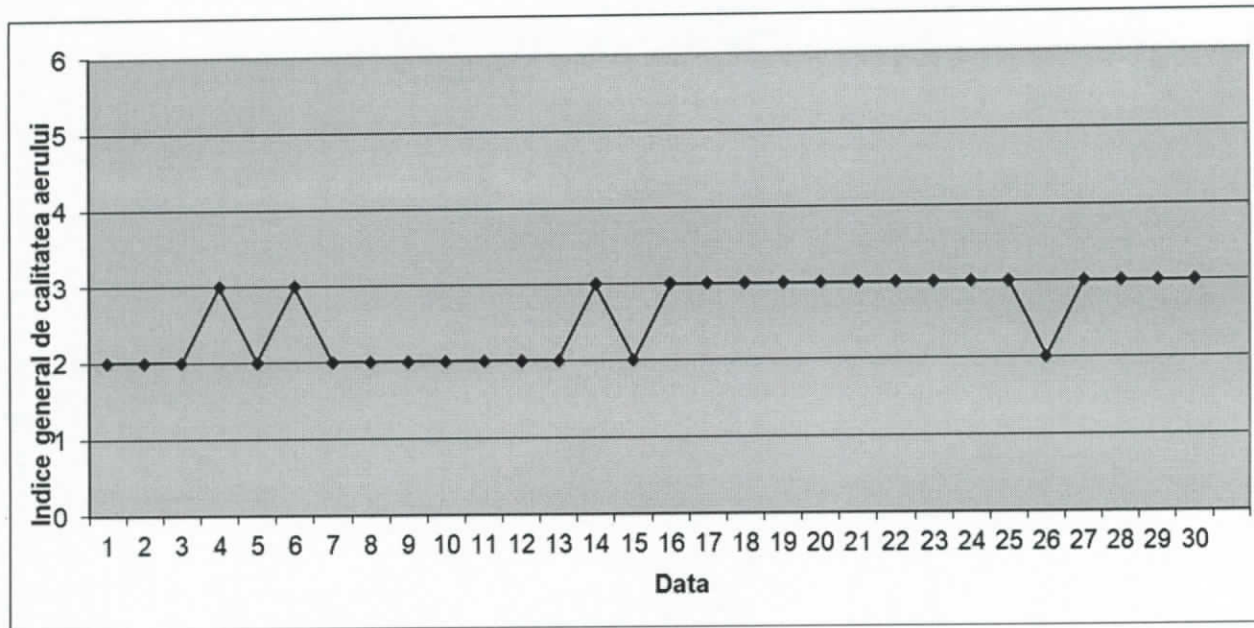
Stația TM-2 adresa: b-ul C.D. Loga, Timișoara

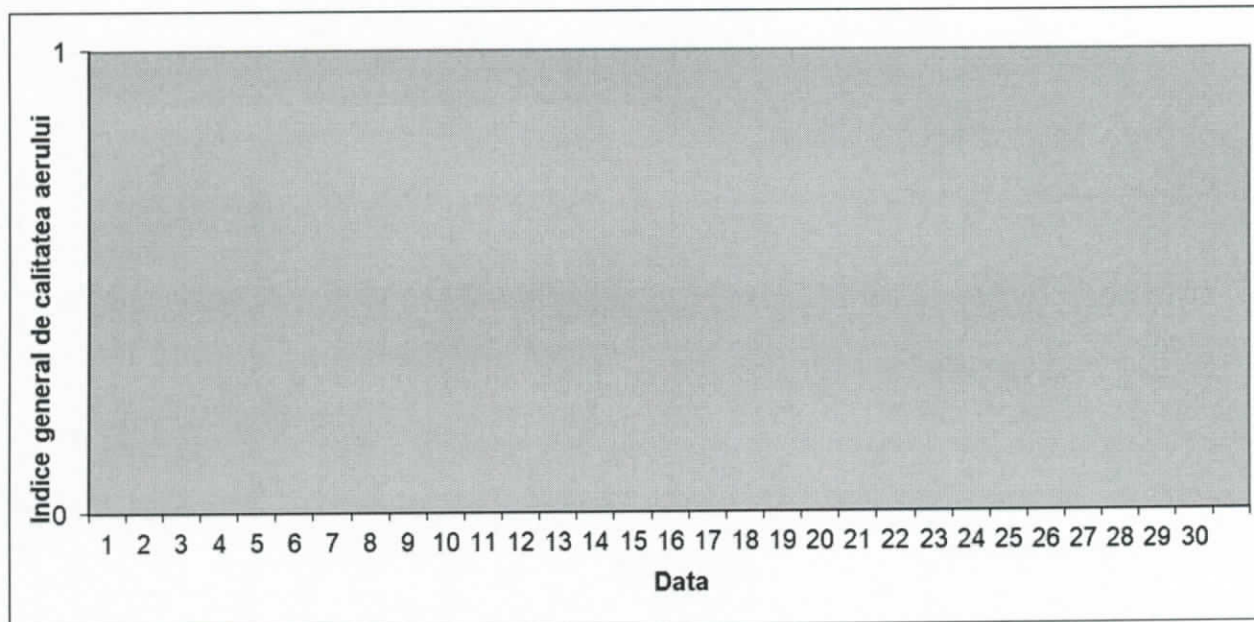
Stația TM-3 adresa: Carani, Com. Sânanđrei

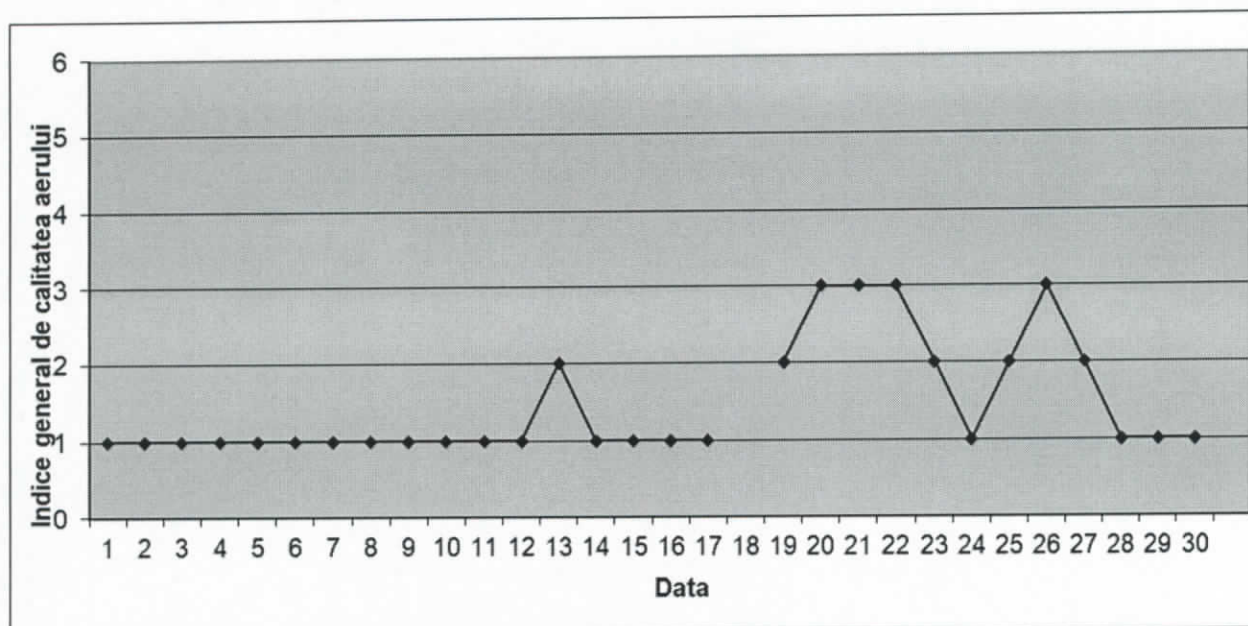
Stația TM-4 adresa: str. I. Bulbuca, Timișoara

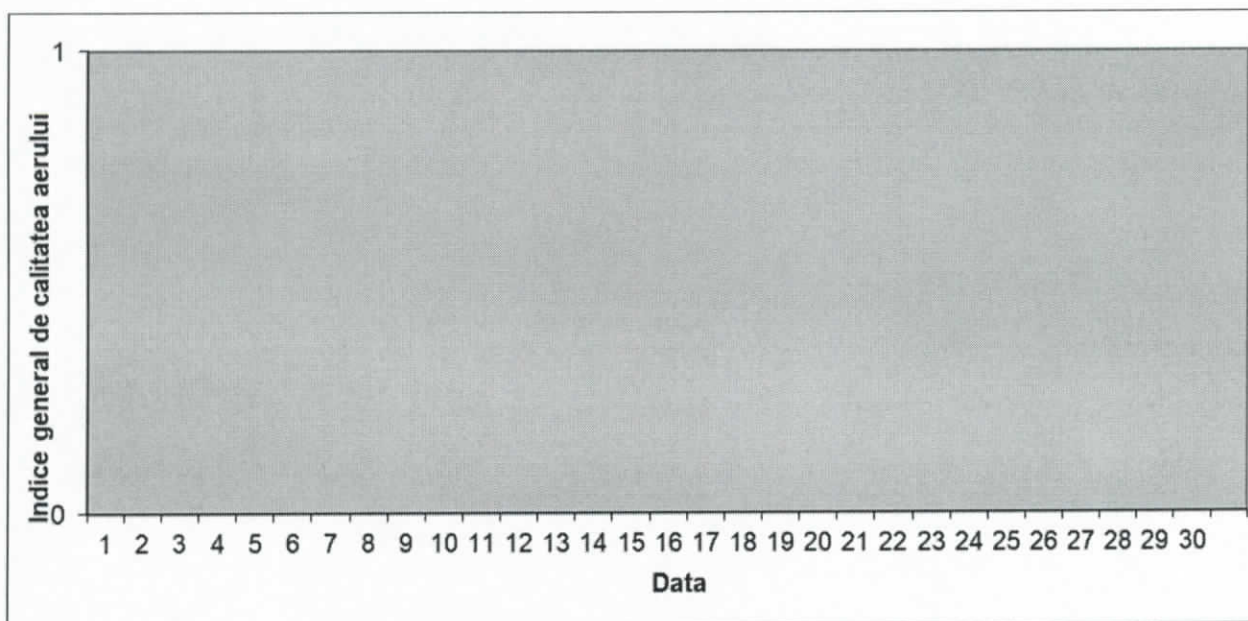
Stația TM-5 adresa: Calea Aradului, Timișoara

Stația TM-6 adresa: Moravița

Stația TM-7 adresa: Lugoj

Datele sunt furnizate de stațiile automate din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului.

Indicele specific de calitate a aerului, pe scurt „indice specific”, reprezintă un sistem de codificare a concentrațiilor înregistrate pentru fiecare dintre următorii parametri: dioxid de sulf (SO₂), dioxid de azot (NO₂), ozon (O₃), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie (PM₁₀).

Indicele general se stabilește pentru fiecare dintre stațiile automate din cadrul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului, ca fiind cel mai mare dintre indicii specifici corespunzători parametrilor monitorizați, pe baza cărora s-a adoptat sistemul calificativelor și codul culorilor, prin numere întregi cuprinse între 1 și 6.

II. STAREA DE CALITATE A PRECIPITAȚIILOR

În luna **iunie 2019** s-au prelevat **3 probe** de precipitații din municipiul Timișoara.

Indicatorul	Valoarea
- alcalinitate, $\mu\text{Eq/l}$	86 - 244
- pH	6,03 – 6,70
- conductivitate, $\mu\text{S/cm}$	26 – 155,6
- sulfati, mg/l	12 - 23
- azotiți, mg/l	0,04 – 1,29
- amoniu, mg/l	0,01 – 2,26
- cloruri, mg/l	<0,1 – 1,35
- ioni de calciu, mg/l	1,98 – 14,68
- ioni de magneziu, mg/l	1,20 – 6,74
- reziduu total, mg/l	46 - 153
- suspensii totale, mg/l	14 - 29
- duritate, °Germane	0,56 – 3,61

III. DETERMINĂRI ALE NIVELULUI DE ZGOMOT

În luna **iunie 2019** au fost efectuate măsurări de acustică urbană la cererea unor societăți și pentru monitorizare. S-au făcut determinări ale nivelului de presiune acustică continuu echivalent ponderat $A_{L_{AeqT}}$ generat de activitățile unor societăți, pe timp de zi, în conformitate cu prevederile STAS 6161/3-82 și SR 10009:2017, în zonele rezidențiale și alte zone ale municipiului Timișoara și a altor localități din județul Timiș.

S-au efectuat **4** determinări de acustică, în **3** puncte de măsurare în urma solicitărilor, pe timp de zi. La efectuarea acestor determinări s-a folosit sonometru de tip Bruel & Kjaer MEDIATOR 2238.

În luna **iunie 2019** s-a participat la intercompararea pe domeniul determinărilor de zgomot ambiant organizat la București.

IV. DETERMINĂRI ALE RADIOACTIVITĂȚII

În luna **iunie 2019**, în cadrul programului de supraveghere a radioactivității mediului s-au recoltat zilnic probe de aerosoli atmosferici, depuneri atmosferice, probe de apă brută din canalul Bega, probă de apă de suprafață din râul Timiș, apă de foraj, apă potabilă, sol necultivat și vegetație spontană.

<i>Aerosoli atmosferici</i> <i>Valori imediate,</i> <i>Bq/m³</i>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
Aspirația 02-07	0,90	3,54	8,20	27.06.2019	30	
Aspirația 08-13	0,50	1,45	3,20	23.06.2019	30	

<u>Aerosoli atmosferici</u> <u>măsurări după 5 zile,</u> <u>mBq/m³</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
Aspirația 02-07	11,10	12,23	14,90	02.06.2019	4	
Aspirația 08-13	11,90	13,17	14,90	26.06.2019	3	

<u>Depuneri atmosferice,</u> <u>Bq/m²*zi</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Max.</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr.valori semnificative</i>
Valoare imediată	1,30	1,86	2,40	14.06.2019	6

<u>Apă brută, Bq/l</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
Valoare imediată	0,36	0,53	0,63	08.06.2019	8	
Frecvența de prelevare						
Locul prelevării	Râu Bega					

<u>Apa potabilă, Bq/l</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
Valoare imediată	-	-	-	-	-	-
Frecvența de prelevare	zilnic					
Locul prelevării	Rețea alimentare					

<u>Sol necultivat, Bq/g</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
Valoare după 5 zile	0,38	0,69	1,43	14.06.2019	4	
Locul prelevării						

<u>Vegetație spontană,</u> <u>Bq/g</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data max.</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
Valoare după 5 zile	0,24	0,25	0,26	27.06.2019	2	
Locul prelevării	Platforma meteo					

<u>Debitul dozei gama în aer</u>	<i>Minima</i>	<i>Media</i>	<i>Maxima</i>	<i>Data</i>	<i>Nr. valori semnificative</i>	<i>Observații</i>
	0,079	0,093	0,133	06.05.2019	330	

V. STAREA DE CALITATE A APELOR

Cunoașterea calității apelor se desfășoară în cadrul Monitoringului Național al Calității Apelor - MNCA - și este asigurat de compartimentele cu profil specific din unitățile bazinale de gospodărire a apelor.

Aprecierea stadiului și evoluția calității apelor curgătoare de suprafață în județul Timiș se bazează pe rezultatele analizelor de apă recoltate în secțiunile din subsistemul de monitorizare în flux lent, flux rapid zilnic, subsisteme gestionate de Administrația Bazinală de Apă Banat.

Conform prevederilor Manualului de operare pentru anul 2012, frecvența de prelevare a probelor de apă pentru monitoringul de supraveghere este trimestrială.

VI. GESTIONAREA DEȘEURILOR ȘI A SUBSTANȚELOR CHIMICE PERICULOASE

Tabel nr. VI.1. – Situația deșeurilor colectate/valorificate/eliminate în mai 2019

Nr.crt.	Tipul de deșeu colectat/ valorificat/ eliminat	Luna MAI 2019 (tone)	Cumulat de la 01.01.2019 (tone)
1.	Deșeuri municipale, nămol din SE și deșeuri din construcții/ demolări		
	- DMS colectate	20058,4	89216,32
	- deșeuri din construcții/demolări	2372,78	11715,72
	- nămol depus pe DDN Ghizela	0	0
	- stocate temporar	338,48	1722,52
	- valorificate energetic	663,68	1461,34
	- valorificate prin reciclare, colectori	280,1	2125,32
	- elim. pe depozit conform Ghizela	15833,56	70339,12
	- eliminate în alt județ	0	0
	- eliminate și/sau valorificate din stoc anterior	0	0
- supuse biostabilizării la depozitul Ghizela	1852,06	6689,38	
2.	Deșeuri de hârtie/carton		
	- colectate	1146,51	5590,72
	- valorificate	1172,76	5621,12
3.	Anvelope uzate		
	- colectate	14,34	24,18
	- valorificate/TRATATE	0	0
4.	Uleiuri uzate		
	- colectate	0,577	1,4
	- valorificate	1,985	1,985
5.	Acumulatori auto uzați		
	- colectați	82,336	510,976
	- valorificați	55,817	451,846
6.	Deșeuri rezultate din prelucrarea masei lemnoase		
	Rumeguș - colectat	26,361	125,437
	Rumeguș- valorificat	27,07	123,183
	Altele – colectat/ lemn ambalaje	219,946	1188,423
	Altele – valorificat/ lemn ambalaje	255,07	990,184
7.	Deșeuri plastic		
	Colectate	1475,616	6009,277
	Valorificate,	1742,036	6823,002
	PET colectat	1,642	8,967
	PET valorificat	0,63	6,43
8.	Deșeuri medicale periculoase		
	- colectate	132,598	660,86
	- eliminate/incinerate	126,493	519,379
	- sterilizate	22,251	140,06
9.	Sticlă		
	- colectată	0,22	13,28
	- valorificată	0,22	26,99
10.	D.E.E.E.		
	- colectate	129,176	1260,502
	- valorificate	174,437	1467,829
11.	Deșeuri textile		
	- colectate	347,013	1477,997
	- valorificate	378,408	1435,023

Obs. Raportarea cuprinde datele transmise de operatorii economici din județ până în data de 05 iulie 2019.

VII. PROTECȚIA NATURII, PROTECȚIA SOLULUI ȘI SUBSOLULUI

VII.1. Starea ariilor naturale protejate în județul Timiș

La nivelul Județului Timiș sunt desemnate un număr de 47 arii naturale protejate (arii naturale protejate de interes național, internațional, comunitar, județean și local), arii a căror limite se găsesc localizate integral sau parțial pe teritoriul județului.

Suprafața cuprinsă în ariile naturale protejate este de 134766,49 ha, reprezentând aproximativ 13% din suprafața județului (6675,65 ha arii naturale protejate de interes național, județean și local, 128090,84 ha arii naturale protejate de interes comunitar, 21442,62 ha suprapuneri SCI/SPA/rezervații naturale).

I. Arii naturale protejate de interes național, județean și local

1. Lunca Pogănișului (rezervație naturală botanică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 75,50 ha)
2. Movila Șișitak (rezervație naturală botanică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 0,5 ha)
3. Mlaștinile Satchinez (rezervație naturală ornitologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 236 ha)
4. Beba Veche (rezervație naturală ornitologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 2187 ha)
5. Mlaștinile Murani (rezervație naturală ornitologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 200 ha)
6. Pădurea Cenad (arie naturală protejată tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 279 ha)
7. Arboretumul Bazoș (rezervație științifică tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 60 ha)
8. Pădurea Bistra (arie protejată tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 19,90 ha)
9. Pădurea Dumbrava (arie protejată tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 suprafață de 310 ha)
10. Pădure-parc Buziaș (arie protejată tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 suprafață de 25,16 ha)
11. Insula Mare Cenad (rezervație naturală tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 3 ha)
12. Insulele Igriș (rezervație naturală tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 3 ha)
13. Sărăturile Dinaș (rezervație naturală pedologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 4 ha)
14. Locul fosilifer Rădmănești (rezervație naturală paleontologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 4 ha)
15. Pajiștea cu narcise Bătești (arie protejată tip botanic, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 20 ha)
16. Parcul Banloc (rezervație științifică tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995, suprafață de 8 ha)
17. Lacul Surduc (arie protejată tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 362 ha)

18. Parcul Natural Lunca Mureșului are o suprafață de 17.166 ha și a fost declarat prin HG 2151/2004. Se întinde pe teritoriul județului Timiș cu o suprafață de 3157.59 ha. În cadrul acestei suprafețe, sunt incluse următoarele arii naturale protejate: Pădurea Cenad, Insulele Igrîș, Insula Mare Cenad.
19. Stejarii seculari din Lovrin (arie naturală protejată tip forestier declarată prin HCL Lovrin 30/2010, suprafață de 6 ha)

II. Arii naturale protejate de interes comunitar

Arii de protecție specială avifaunistică (SPA) cuprinse integral în județul Timiș conform H.G. nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

1. ROSPA0079 Mlaștinile Murani

Județul Timiș: Orțișoara (<1%), Pișchia (2%)

2. ROSPA0078 Mlaștina Satchinez

Județul Timiș: Satchinez (2%)

3. ROSPA0095 Pădurea Macedonia

Județul Timiș: Ciacova (12%), Ghilad (23%), Giulvăz (3%), Livezile (<1%)

4. ROSPA0126 Livezile-Dolaț

Județul Timiș: Banloc (2%), Ghilad (15%), Giera (<1%), Livezile (75%)

5. ROSPA0127 Lunca Bârzavei

Județul Timiș: Banloc (18%), Denta (4%), Deta (<1%)

6. ROSPA0128 Lunca Timișului

Județul Timiș: Bucovăț (2%), Buziaș (9%), Chevereșu Mare (51%), Giroc (12%), Moșnița Nouă (7%), Pădureni (30%), Racovița (20%), Recaș (2%), Sacoșu Turcesc (21%), Topolovățu Mare (<1%), Șag (7%)

7. ROSPA0142 Teremia Mare –Tomnatic

Județul Timiș: Comloșu Mare (17%), Gottlob (25%), Lovrin (<1%), Teremia Mare (37%), Tomnatic (21%)

8 ROSPA0144 Uivar – Diniăș

Județul Timiș: Cenei (<1%), Otelec (2%), Parța (<1%), Peciu Nou (51%), Sânmihaiu Român (4%), Uivar (25%)

Arii de protecție specială avifaunistică (SPA) cu suprafețe cuprinse și în județul Timiș conform H.G. nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România

1. ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei

Județul Timiș: Făget (33%), Margina (61%), Mănăștiur (16%), Ohaba Lungă (52%)

2. ROSPA0047 Hunedoara Timișană

Județul Timiș.: Orțișoara (3%)

3. ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior

Județul Timiș: Cenad (13%), Periam (3%), Saravale (3%), Sânnicolau Mare (<1%), Sânpetru Mare (9%)

Situri de importanță comunitară (SCI) cuprinse integral în județul Timiș conform Ordinului nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță

comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România și Ordinului MMAP nr. 46/2016 privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

1. ROSCI0109 Lunca Timișului

Județul Timiș: Belinț (<1%), Boldur (1%), Bucovăț (2%), Buziaș (3%), Chevereșu Mare (17%), Ciacova (5%), Coșteiu (1%), Foeni (2%), Ghilad (3%), Giera (1%), Giroc (12%), Giulvăz (5%), Lugoj (<1%), Moșnița Nouă (14%), Parța (4%), Peciu Nou (1%), Pădureni (28%), Racovița (14%), Recaş (<1%), Sacoșu Turcesc (5%), Topolovățu Mare (<1%), Șag (9%)

2. ROSCI0277 Becicherecu Mic

Județul Timiș: Becicherecu Mic (<1%), Dudeștii Noi (13%), Sânanndrei (12%), Timișoara (3%)

3. ROSCI0287 Comloșu Mare

Județul Timiș: Comloșu Mare (28%)

4. ROSCI0336 Pădurea Dumbrava

Județul Timiș: Boldur(15%), Buziaș (<1%), Darova (<1%), Racovița (5%)

5. ROSCI0338 Pădurea Paniova

Județul Timiș: Ghizela (21%), Secaş (<1%)

6. ROSCI0345 Pajiștea Cenad

Județul Timiș: Cenad (5%), Saravale (34%), Sânnicolau Mare (11%), Sânpetru Mare (7%)

7. ROSCI0346 Pajiștea Ciacova

Județul Timiș: Ciacova (<1%)

8. ROSCI0348 Pajiștea Jebel

Județul Timiș: Ciacova (2%), Jebel (<1%), Parța (<1%)

9. ROSCI0349 Pajiștea Pesac

Județul Timiș: Lenauheim (1%)

10. ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni - Grăniceri

Județul Timiș: Foeni (<1%), Giera (1%)

11. ROSCI0390 Sărăturile Diniăș

Județul Timiș: Parța (<1%), Peciu Nou (4%), Sânmihaiu Român (7%)

12. ROSCI0402 Valea din Sânanndrei

Județul Timiș: Sânanndrei (<1%)

13. ROSCI0414 Lovrin

Județul Timiș: Tomnatic

14. ROSCI0425 Pădurea Șemița

Județul Timiș: Jamu Mare

Situri de importanță comunitară (SCI) cu suprafețe cuprinse și județul Timiș conform ORD. nr 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

1. ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior

Județul Timiș: Cenad (13%), Periam (3%), Saravale (3%), Sânnicolau Mare (<1%), Sânpetru Mare (10%)

2. ROSCI0115 Mlaștina Satchinez

Județul Timiș: Biled (<1%), Orțișoara (1%), Satchinez (14%), Variaș (2%)

3. ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă

Județul Timiș: Curtea (66%), Margina (55%), Pietroasa (93%), Tomești (36%)

În luna **iunie 2019**, Serviciul Calitatea Factorilor de Mediu – domeniul Biodiversitate și Sol, subsol a desfășurat următoarele activități, la nivelul județului Timiș:

- s-au analizat documentații în cadrul procedurii de emitere a acordului de mediu, avizului de mediu și autorizației de mediu la nivelul județului, pentru suprapunerea amplasamentelor în raport cu limitele ariilor naturale protejate, participarea la verificările pe amplasament, emitere puncte de vedere de specialitate, analiză memoriu tehnic, întocmire listă de control pentru etapa de incadrare, listă de control pentru analiza calității studiului de evaluare adecvată, conform Ord. MMP nr. 19/2010, participare la ședințele CAT, CS și GL, emitere acte de reglementare;
- s-a emis 1 punct de vedere privind amplasarea perimetrelor de exploatare resurse naturale în raport cu limitele ariilor naturale protejate;
- s-au emis 3 puncte de vedere privind solicitările de tăieri arbori de pe domeniul public din zona urbană;
- s-au emis 2 autorizații pentru recoltare/capturare, achiziție și comercializare specii din flora și fauna sălbatică în conformitate cu ORD.410/2008;
- s-au emis 6 răspunsuri la solicitări de informații de specialitate către persoane juridice și persoane fizice;
- s-a completat în aplicația SIM - Conservarea Naturii: modulul Crescătorii, modulul Autorizații;
- s-au întocmit raportări curente specifice domeniului biodiversitate;
- s-a răspuns la solicitările de informații din partea Ministerului Mediului, Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate;
- s-au realizat activități în cadrul Proiectului „*Managementul conservativ al habitatului 8310 din Situl Natura 2000 Cheile Nerei – Beușnița*” LIFE 13 NAT/RO/001488;
- s-a oferit suport tehnic operatorilor economici, deținători de situri potențial contaminate și/sau contaminate, pentru accesarea și completarea aplicației SIM – domeniul Sol-Subsol;
- s-au analizat răspunsurile primite de la UAT-uri referitoare la demersurile de întocmire a Listei siturilor potențial contaminate conform prevederilor *Legii nr. 74/25 aprilie 2019, privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate.*